

Dosarul nr. 2ra-1758/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – Gh. Stratulat
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de e Mercușev Tatiana către Melenti Maria, intervenienți accesorii notarul public Palii Olga și notarul public Chirtoacă Lilia cu privire la declararea nulă a testamentelor,

împotriva deciziei din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2016, reclamanta Mercușev Tatiana a depus cerere de chemare în judecată către Melenti Maria, intervenienții accesorii notarul public Palii Olga și notarul public Chirtoacă Lilia, solicitând declararea nulă a testamentelor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că tatăl său, Zorilo Gheorghe, s-a îmbolnăvit și a fost internat în spital. În perioada spitalizării, la 25 septembrie 2015, Zorilo Gheroghe a întocmit Testamentul nr. 4230, prin care a testat toată averea sa pârâtei Melenti Maria. Ulterior, la XXXXXXXXXX, tatăl său a decedat, iar după petrecerea funeraliilor, la 03 octombrie 2015, pârâta Melenti Maria a refuzat să îi transmită reclamantei actele din apartamentul defunctului situat în mun. Chișinău, bd. XXXXXXXXXX, 10/2, invocând faptul că ea este moștenitoarea legală a averii succesoriale.

Potrivit reclamantei, fiind în viață, tatăl său a declarat faptul că copiii săi sunt moștenitorii legali ai averii acestuia și nu intenționează să întocmească un testament. Defunctul s-a aflat în stare gravă la spital, iar Melenti Maria a profitat de situație și,

drept rezultat, cu trei zile înainte de deces, tatăl său a întocmit Testamentul nr. 4230 din 25 septembrie 2015, prin care a testat toată averea sa pârâtei.

Mai mult, pârâta nici nu a anunțat-o despre faptul că tatăl lor se află în stare gravă la spital, din care motive consideră că dacă ar fi fost prezentă în momentul întocmirii testamentului, ar fi influențat decizia tatălui de a testa averea sa.

Din aceste motive, reclamanta consideră că testamentul este nul, invocând temeiul lipsei de discernământ a tatălui său în momentul semnării actului reclamat.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat declararea nulității Testamentului nr. 4230 din 25 septembrie 2015, eliberat pe numele pârâtei Melenti Maria.

Ulterior, reclamanta a înaintat o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată, prin care a indicat suplimentar că anterior perfectării Testamentului nr. 4230 din 25 septembrie 2015, a fost întocmit Testamentul nr. 2977 din 21 septembrie 2015, prin care defunctul Zorilo Gheorghe a testat pârâtei Melenti Maria apartamentul nr. 68 din mun. Chișinău, bd. XXXXXXXXXX, 10/2.

Astfel, reclamanta a solicitat suplimentar și declararea nulității Testamentul nr. 2977 din 21 septembrie 2015.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă. S-a declarat nul testamentul nr. 4230 din 25 septembrie 2015, întocmit pe numele Mariei Melenti. S-a declarat nul testamentul nr. 2977 din 21 septembrie 2015, întocmit pe numele Mariei Melenti. S-au încasat de la Melenti Maria în beneficiul Tatiane Mercușev cheltuielile de judecată în sumă de 12 864,45 lei (douăsprezece mii opt sute șaiszeci și patru, 45) lei.

Prin decizia din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut concluziile formulate în Raportul de expertiză din 19 august 2019, întocmit de Centrul de Medicină Legală. Respectiv, expertul Tighineanu Sergiu a concluzionat că starea generală gravă a defunctului Zorilo Gheorghe, manifestată prin dureri intense chinuitoare cu insomnie, cauzată de XXXXXXXXXX, precum și administrarea medicamentului XXXXXXXXXX, care provoacă stare de confuzie, au putut afecta capacitatea psihologică al defunctului în zilele 21 septembrie 2015 și 25 septembrie 2015. Expertul Cazacu Vasile a concluzionat că defunctul Zorilo Gheorghe, pe parcursul vieții nu a suferit de maladii psihice, însă, în ultimele luni ale vieții, a suferit de XXXXXXXXXX central, care a generat tulburări psihice manifestate prin dureri intense chinuitoare, cu insomnie, cauzate de XXXXXXXXXX, precum și administrarea medicamentului XXXXXXXXXX, care provoacă stare de confuzie, deci nu era apt să conștientizeze pe deplin acțiunile sale și să-și exprime voința reală în momentul semnării testamentelor din 21 septembrie 2015 și 25 septembrie 2015, însă este imposibil de stabilit cu certitudine gradul de afectare a discernământului în perioadă semnării actelor litigante.

Examinând concluziile experților în coroborare cu alte probe administrate în prezentul proces, instanța de apel a ajuns la concluzia că defunctul Zorilo Gheorghe nu avea capacitate de exercițiu în momentul semnării testamentelor.

La 28 septembrie 2021, a fost înregistrat recursul declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore, prin care a fost solicitată casarea deciziei din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi hotărâri de respingere

a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-au invocat argumente similare celor din cererea de apel.

La 16 noiembrie 2021, a fost înregistrată referința Tatianei Mercușev, depusă prin intermediul avocatului Chilat Nicolae, asupra cererii de recurs declarată de Melenti Maria, prin care s-a solicitat declararea ca fiind inadmisibilă a cererii de recurs și menținerea actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2021, a fost expediată participanților la proces la 16 august 2021 (f.d. 70, 71, vol. II)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore, înregistrat la 28 septembrie 2021, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură

civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Melenti Maria, prin intermediul avocatului Botnaru Grigore.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru